

Ethische code Viva Salud

Gezondheid is een fundamenteel recht, maar wordt wereldwijd bedreigd door armoede, ongelijkheid, uitbuiting en oorlog. Landen in het Globale Zuiden worden bijzonder hard getroffen door deze realiteit. Dit recht kan alleen worden gegarandeerd als de politiek en de economie de belangen van het volk dienen, en niet de winsten van een rijke minderheid. Vandaag de dag ligt de economische en politieke macht vaak in handen van enkelen, wat de ongelijkheden verder vergroot. Nochtans toont de geschiedenis dat verandering mogelijk is: overwinningen werden al behaald voor de rechten van het volk, inclusief het recht op gezondheid.

We verwerpen het imperialistische systeem waarin de machtigste landen hun belangen opleggen aan historisch gedomineerde naties. We willen een wereld waarin naties, gemeenschappen en individuen in het Globale Zuiden vrij kunnen beslissen over hun toekomst, zonder buitenlandse inmenging. Om een rechtvaardig beleid te garanderen dat aansluit bij de behoeften van de bevolking, is soevereiniteit essentieel. Dit betekent dat mensen controle moeten hebben over hun eigen middelen en in staat zijn te handelen voor een ontwikkeling die bij hen past. Tot slot zijn sterke sociale bewegingen onmisbaar. Zij vertegenwoordigen de stem van de werkende klasse, zorgverleners, boeren en mensen in kwetsbare situaties. Samen kunnen zij de machtsonevenwichten ter discussie stellen en bijdragen aan het opbouwen van een rechtvaardiger systeem door middel van collectieve mobilisatie.

Viva Salud is een Belgische ngo die ervan overtuigd is dat elk individu en elke gemeenschap recht heeft op gezondheid. Daarom ondersteunen we de strijd voor het recht op gezondheid in België, Europa en de landen in het Globale Zuiden. We verdedigen de democratische ruimte die sociale bewegingen in staat stelt hun essentiële rol te blijven vervullen en hekelen het beleid in Europa en België dat een nadelig effect heeft op onze partnerlanden.

In de Filipijnen, Palestina, de Democratische Republiek Congo en elders via de People's Health Movement (PHM) faciliteren we uitwisselingen tussen onze partners en versterken we elkaar. We bieden ook financiële ondersteuning aan onze partners dankzij ingezamelde subsidies en giften. Daarnaast ondersteunen we de strijd van de partners via onze activiteiten in België en ons werk in verschillende netwerken op Belgisch en internationaal niveau, zoals binnen PHM.

Om het wereldwijde recht op gezondheid te bereiken, baseert Viva Salud zich op volgende kernwaarden:

Sociale rechtvaardigheid

We staan voor een sociaal rechtvaardige wereld, waar iedereen gelijke toegang heeft tot basisbehoeften en waar de mensenrechten van iedereen worden gerespecteerd.

We richten ons op de sociale, economische en politieke factoren die de gezondheid beïnvloeden van mensen die worden uitgebuit en onderdrukt. Zo zetten we ons met Viva Salud in voor de toegankelijkheid van gezondheidszorg, maar besteden we ook aandacht aan andere sociale determinanten zoals huisvesting, werk en leefomgeving.

Solidariteit

We doen dit samen met organisaties in onze partnerlanden die de grondoorzaken van de gezondheidsproblemen aanpakken. In België organiseren we vormingen en campagnes, mobiliseren we onze achterban en schakelen we ons in in de wereldwijde beweging voor het recht op gezondheid. Samen staan we sterker om te wegen op het beleid.

Strijdbaarheid

Als strijdbare organisatie steunen en versterken we sociale bewegingen die strijden voor een echte maatschappelijke verandering ten gunste van het recht op gezondheid, sociale rechtvaardigheid en internationale solidariteit.

Soevereiniteit

We ondersteunen basisbewegingen en lokale initiatieven, want duurzame verandering groeit van onderuit en wordt niet opgelegd van bovenaf.

Onze ethische code helpt ons onze visie, missie en waarden te vertalen naar onze dagelijkse activiteiten.

Ze biedt onze vaste medewerkers, bestuur, stagiairs, vrijwilligers en leden van de algemene vergadering richtlijnen en we vragen ook aan onze partners deze na te leven.

1. Onze vaste medewerkers, vrijwilligers, donateurs, sympathisanten en doelgroepen

We verwachten van onze vaste medewerkers en vrijwilligers dat ze handelen in lijn met het **mensenrechtenkader** dat Viva Salud uitdraagt.

We streven naar en waarderen **diversiteit** in ons personeel en onze vrijwilligers en bevorderen gelijke kansen, ongeacht leeftijd, religie, etnische afkomst, taal, gender, seksuele oriëntatie, handicap, neurodiversiteit, enz. Wanneer de context dit rechtvaardigt, nemen we positieve maatregelen om diversiteit binnen onze groep te bevorderen. We tolereren geen discriminatie of seksistisch gedrag. We baseren ons op ons gendercharter om een goede en veilige omgeving te creëren voor vrouwen, non-binaire en transgender personen.

Gendergelijkheid in het bijzonder wordt vertaald in concrete maatregelen die we toepassen in onze activiteiten, projecten en programma's. We moedigen deelname van iedereen aan besluitvormingsprocessen aan, met bijzondere aandacht voor minderheden.

Wat vergoeding en verloning betreft pleiten we voor **solidariteit**. We hanteren daarom vaste loonschalen die gebaseerd zijn op verantwoordelijkheid en niet op diploma's, met beperkte salarisverschillen.

Voor onze vaste medewerkers passen we flexibiliteit toe in werkuren en taken om het **evenwicht tussen werk en privé** te vergemakkelijken. Vaste medewerkers krijgen de mogelijkheid relevante opleidingen te volgen en hun jobinhoud en taken kunnen evolueren tijdens hun loopbaan in functie van hun veranderende persoonlijke interesses en organisatorische noden.

De **fysieke integriteit en het mentale welzijn** van onze medewerkers en vrijwilligers zijn belangrijk en daarom nemen we gepaste maatregelen voor hun gezondheid, veiligheid en bescherming. We verwachten van iedereen dat ze onnodige risico's voor de veiligheid, gezondheid en welzijn van zichzelf of anderen vermijden.

We verwachten van iedereen dat ze de **waardigheid van anderen** respecteren in interpersoonlijke relaties en we tolereren geen enkele vorm van discriminatie, intimidatie en machtsmisbruik.

We tonen **respect voor vrijwilligers en donateurs** en luisteren naar hun behoeften. We proberen rekening te houden met hun belangen en respecteren hun privacy.

We schatten de **diversiteit onder de deelnemers** aan onze activiteiten naar waarde en streven ernaar om de deelname van minderheden aan te moedigen.

We **vermijden conflicten tussen individuele en organisatorische belangen**. We sporen onze vaste medewerkers, vrijwilligers, mensen uit onze achterban, partners en andere betrokken partijen aan om open te communiceren over mogelijke belangenconflicten van zakelijke of politieke aard of het aanvaarden van geschenken of beloningen voor diensten. Wanneer zich een mogelijk belangenconflict voordoet en gemeld wordt, zullen de leidinggevenden of de directie gepaste maatregelen nemen.

We verwachten van onze vaste medewerkers en vrijwilligers dat ze elke vorm van wangedrag of vermoedens van inbreuken tegen de ethische code melden via de relevante procedures.

2. Gebruik van hulpbronnen

Los van de focus in onze campagnes op structurele verandering blijven we niet blind voor onze eigen verantwoordelijkheid en proberen we de daad bij het woord te voegen in ons gebruik van hulpbronnen. We gebruiken de financiële en materiële middelen van onze organisatie **naar behoren en met zorg**:

- We proberen een **redelijk niveau van financiële onafhankelijkheid te behouden**, vooral ten opzichte van financieringsbronnen die niet in overeenstemming zijn met onze waarden.

- We **tolereren geen fraude of corruptie** en verwachten ook van onze partners dat zij de nodige maatregelen nemen om misbruik van middelen te voorkomen.
- We willen **elke negatieve sociale of ecologische impact** van onze activiteiten **tot een minimum beperken** en erover waken dat ons aankoopbeleid de principes van ecologische en sociale rechtvaardigheid respecteert, inclusief het respecteren van de rechten van werkers, vrouwen en kinderen.
- We verkiezen en promoten **collectieve oplossingen** zoals delen van hulpbronnen, openbare diensten, collectief en openbaar vervoer, enz.
- We hechten waarde aan een **verantwoord en doordacht gebruik** van onze uitgaven en **vermijden actief het verspillen van middelen, waaronder energie**.

3. Onze partnerschappen

In België en Europa maken we deel uit van een bredere sociale beweging en dragen we bij aan de sociale strijd die in lijn ligt met onze visie en waarden.

We werken samen met **partners die dezelfde waarden hebben en onze visie op verandering delen**. We geven de voorkeur aan lange termijn partnerschappen en bouwen vertrouwensrelaties op met onze partners. Deze relaties kenmerken zich door dialoog, transparantie en gezamenlijke besluitvorming, zowel op operationeel als strategisch niveau. We streven naar partnerschappen die gebaseerd zijn op **gelijkwaardigheid en wederzijds respect** voor rechten en verantwoordelijkheden.

4. Onze communicatie en gebruik van informatie

We dragen een gevoel van optimisme uit en de **overtuiging dat een gelijkwaardige samenleving mogelijk is en dat systemische verandering noodzakelijk is**. We laten concrete alternatieven en modellen voor alternatieve ontwikkeling zien. We kiezen partij en beroepen ons niet op neutraliteit in sociale kwesties.

In onze communicatie tonen we **respect voor de waardigheid en de veiligheid** van onze partners en begunstigden. We geven hen inspraak in de manier waarop ze voorgesteld willen worden. Onze communicatie weerspiegelt onze visie op gendergelijkheid en diversiteit.

Onze communicatie zorgt voor een **actieve dialoog** met onze sociale basis en vraagt hen actief om feedback.

Transparantie is belangrijk voor ons en daarom zijn we zo open mogelijk over onze eigen activiteiten. Toch brengen we onze organisatie, noch onze partners of individuen, in gevaar door de informatie die we met anderen delen. Wanneer we niet in staat zijn bepaalde informatie vrij te geven (omwille van bijvoorbeeld privacy of veiligheid) leggen we uit waarom. Voor ons is transparantie niet alleen belangrijk tegenover onze doelgroepen en donateurs, maar ook tegenover onze partners.

5. Rollen en procedures

Viva Salud heeft een medewerker aangesteld als **integriteitsverantwoordelijke en -adviseur**. Deze persoon is bereikbaar via advice.integrity@vivasalud.be. Als integriteitsverantwoordelijke zorgt deze persoon ervoor dat de ethische code en het integriteitscharter gekend zijn bij iedereen, worden nageleefd en actief worden gebruikt. Daarnaast wordt bewaakt dat procedures worden toegepast om een cultuur van integriteit binnen Viva Salud te bevorderen. Deze rol is voornamelijk preventief en richt zich op het sensibiliseren en informeren van alle belanghebbenden, zowel intern als extern.

Als integriteitsadviseur ondersteunt diegene personen die overwegen een klacht in te dienen op het gebied van integriteit en adviseert hen over alle aspecten van het proces. Samen met de klachtenbeheerder volgt diegene integriteitsincidenten op en rapporteert hierover. De integriteitsadviseur evalueert en monitort jaarlijks de preventieve maatregelen en de behandeling van klachten en neemt deel aan externe vergaderingen met federaties.

De **klachtenbeheerder** is bereikbaar via safeguarding@vivasalud.be. Via deze **vertrouwelijke meldlijn** kan iedereen, anoniem of niet, een incident of vermoeden van inbreuk op de integriteit melden. Onze website bevat een duidelijke klachtenprocedure. Viva Salud beschikt over een intern integriteitsbeleid dat in detail uitlegt welke stappen worden ondernomen bij het behandelen van klachten en welke maatregelen worden getroffen. De klachtenbeheerder ontvangt de klachten en zorgt voor een passend vervolg zoals beschreven in de procedure.

Het Comité voor klachtenbehandeling bestaat uit de klachtenbeheerder, een lid van de Raad van Bestuur, de financiële verantwoordelijke en het directiecomité. Wanneer een onderzoek moet worden uitgevoerd, worden een of twee personen uit het comité (afhankelijk van de ernst van de klacht) aangewezen om de klachtenbeheerder bij te staan. Deze personen worden geselecteerd op basis van hun expertise in relatie tot de aard van de klacht. Als de aangeklaagde deel uitmaakt van het comité, wordt deze automatisch uitgesloten van de leden die bij de behandeling betrokken zijn. Het comité is als enige verantwoordelijk voor het nemen van beslissingen over de te nemen maatregelen en sancties.